

KAS YRA PATYČIOS?

Patyčios – tai, kai kas nors nuolat ir tyčia sako arba atlieka skaudinančius veiksmus prieš kitą asmenį, kuriam sunku pačiam apsiginti. Patyčios gali būti reiškiamos įvairiai: suduodant, užgauliojant žodžiais, skleidžiant melagingas apkalbas, atstumiant ir neleidžiant dalyvauti bendroje veikloje, siunčiant užgaulaus turinio žinutes mobiliuoju telefonu arba internetu.

KOKIOS YRA PATYČIŲ PASEKMĖS?

Mokiniai, kurie tampa patyčių objektais, dažnai būna prislėgti, jų savivertė žema. Dauguma jų kenčia dėl tokių sveikatos sutrikimų kaip skrandžio arba galvos skausmai. Dažnai nukenčia ir jų mokymosi rezultatai. Kai kurie nuo patyčių nukentėję mokiniai dažnai galvoja apie savižudybę, o kartais ir savo noru pasitraukia iš gyvenimo. Neigiamos patyčių pasekmės juos persekioja ir suaugus.

KAS BŪDINGA MOKINIAMS, KURIE SKRIAUDŽIA KITUS?

- Teigiamas smurto ir smurtinių priemonių vertinimas;

- Stiprus poreikis dominuoti ir pasitelkti kitus savo tikslams įgyvendinti;
- Jie impulsyvūs ir ūmūs;
- Neužjaučia tų, kurie tampa patyčių objektu;
- Jie nepaklūsta suaugusiems ir yra agresyvūs jų atžvilgiu;
- Turi polinkį nepaklusti taisyklėms, įsitraukti į asocialią veiklą;
- Dažnai būna fiziškai stipresni už savo bendraamžius;

KODĖL KAI KURIE VAIKAI TYČIOJASI IŠ KITŲ?

- Mokiniai, kurie tyčiojasi iš kitų, pasižymi stipriu poreikiu dominuoti (neigiama prasme) ir jausti savo viršenybę kitų atžvilgiu; atrodo, kad jiems patinka “kontroliuoti” ir valdyti kitus.
- Mokiniai, kurie tyčiojasi iš kitų, mėgaujasi tuo, kad gali įžeisti ar versti kentėti kitus mokinius.
- Mokinių, kurie tyčiojasi iš kitų, priešiškas elgesys gali būti koku nors būdu paskatintas (materialinis arba psichologinis atlygis, pavyzdžiui, kiti mokiniai verčiami atiduoti savo pinigus ar vogti tam, kad galėtų laimikį atiduoti skriaudėjui. Psichologinis atlygis už priekabes gali

būti dėmesys, kurio sulaukia skriaudėjas, prestižas, reputacija).

KĄ TURĖTUMĖTE DARYTI, JEI IŠ JŪSŲ TYČIOJASI

- Pasidalinti savo nuoskaudomis su klasės auklėtoju, socialine pedagoge;
- Pasikalbėti su savo tėvais;
- Pasistengti, kuo daugiau pasakoti tėvams apie praleistą dieną gimnazijoje;
- Neužsisklęsti savyje ir bendrauti su klasės draugais, mokytojais, administracija;
- Susirasti patinkančią veiklą, kuri užimtų likusį laisvą laiką;
- Nesidrovėti kreiptis pagalbos į psichologą;

4 PAGRINDINĖS OLWEUS TAISYKLĖS:

1. Mes nesityčiosime iš kitų;
2. Mes stengsimės padėti tiems, iš kurių tyčiojasi;
3. Mes stengsimės bendrauti su tais, kurie yra atstumti;
4. Jei sužinosime, kad iš kažko tyčiojasi – pasakysime suaugusiems ir namuose, ir gimnazijoje.